

Slovak case text

Supreme Court of the Slovak Republic 27 June 2007 [2 Obo 244/2006]

ROZSUDOK v mene Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcu: E & L, GmbH, B, zastúpený advokátom JUDr. R. D. proti žalovanému: R. L., spol. s r.o., B, zastúpený advokátom JUDr. D. F. CSc, B, o zaplatenie 39.144,50 USD s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21. septembra 2005 č.k. 5 Cb 13/2003-135. takto

rozhodol :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21 .septembra 2005 č.k. 5 Cb 13/2003-135 mení tak, že návrh zamieťa.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania vo výške 217 925 Sk do troch dní k rukám právneho zástupcu žalovaného.

Odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 39.144,50 USD s úrokom z omeškania vo výške 19 % zo sumy 20 206 USD od 13.7.1998 do 23.10.1999 a od 26.10.1999 do zaplatenia vo výške 12 %, zo sumy 13 759,50 USD vo výške 19 % od 25.7.1998 do 25.10.1999 a od 26.10.1999 do zaplatenia vo výške 12 %, zo sumy 5 179 USD vo výške 19 % od 3.11.1998 do 25.10.1999 a od 26.10.1999 do zaplatenia vo výške 12 % a trovy konania 237 875 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie vo veci súd prvého stupňa odôvodnil tým, že žalobca si uplatnil zaplatenie istiny a úrokov z omeškania titulom zaplatenia kúpnej ceny za dodaný tovar, ktorý žalobca vyúčtoval žalovanému faktúrou č. 170089 zo dňa 16.1.1998 na sumu 20 206 USD so splatnosťou 180 dní, faktúrou č. 170723 zo dňa 26.1.1998 na sumu 13 759 USD so splatnosťou 180 dní, a faktúrou Č. 177301 zo dňa 7.5.1998 na sumu 5 179 USD so splatnosťou 180 dní. Žalovaný v lehote splatnosti kúpnu cenu vyúčtovanú predmetnými faktúrami nezaplatil, preto súd prvého stupňa považoval návrh za opodstatnený a zaviazal žalovaného na zaplatenie uplatnenej sumy s príslušenstvom. Neuznal za opodstatnenú námietku žalovaného týkajúcu sa aktívnej legitímácie žalobcu, nakoľko mal v konaní preukázané, že v čase dodania tovaru žalobca podnikal pod obchodným menom S. I. GmbH, uznesením valného zhromaždenia zo dňa 24.6.1998 došlo k zmene obchodného mena na B & L. S., GmbH so sídlom v H. a zápis bol v obchodnom registri vykonaný dňa 16.9.1998. Návrh na začatie konania bol podaný dňa 4.6.2002. teda žalobca bol v návrhu označený správne. Počas konania došlo k zlúčeniu žalobcu s firmou B & L GmbH so sídlom v B a preto na návrh súd pripustil zmenu účastníkov na strane žalobcu. Taktiež súd prvého stupňa neprihliadol na námietku premlčania žalovaného, nakoľko mal súd prvého stupňa výpovedami svedkov za preukázané, že žalovaný nenamietal dobu splatnosti faktúr 180 dní. V zmysle ust. § 369 ods. 1 O.s.p. (správne Obchod, zák.) platného v rozhodnom čase priznal správne uplatnenú výšku úrokov z omeškania žalobcovi.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu priznal v konaní úspešnému žalobcovi vo výške 237 857 Sk.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a

návrh v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že záver súdu prvého stupňa v časti vznesenej námietky premlčania je nesprávny. Kúpna zmluva medzi účastníkmi nebola uzavretá písomne, žalobca dodával tovar žalovanému na základe objednávok tovaru a žalovaný dodaný tovar prevzal a v konaní nie je sporným, že za prevzatý tovar nezaplatil. Podľa názoru žalovaného vznikol nárok na zaplatenie kúpnej ceny žalobcovi prvým dňom po tom, ako bolo žalovanému umožnené nakladať s tovarom a žalovaný uplatnil svoj nárok po štvorročnej premlčacej lehote od uvedeného okamžiku. Uvedenie lehoty splatnosti na faktúrach nie je dohoda zmluvných strán o splatnosti kúpnej ceny. Ďalej poukázal na nesprávnosť rozhodnutia a časti úrokov z omeškania, keď súd prvého stupňa v rozpore so zásadami medzinárodných obchodných zmlúv UNDRUIT či. 7.4.9. ods. 2 priznal výšku úroku z omeškania vzťahujúcu sa na tuzemský obchodný styk. Taktiež namietol aktívnu legitimáciu žalobcu, keď z predloženého výpisu z obchodného registra žalobcu nieje zrejmé, kedy došlo k úkonom osvedčujúcim nástupníctvo uvedeného žalobcu.

Žalobca navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že je irelevantné použitie ustanovení Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru alebo Obchodného zákonníka ohľadne vznesenej námietky premlčania, pretože obidve normy upravujú splatnosť kúpnej ceny zhodne a je zrejmé, že obe normy uvažujú primárne s dohodou zmluvných strán ohľadne času plnenia kúpnej ceny tak ako je to v danom prípade.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O.s.p. dospeľ k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa článku 58 ods. 1 Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru (ďalej len Dohovor) ak kupujúci nie je povinný zaplatiť kúpnu cenu v inej určitej dobe, je povinný ju zaplatiť, keď predávajúci v súlade so zmluvou a týmto Dohovorom umožní kupujúcemu nakladať s tovarom alebo s dokladmi, na základe ktorých môže kupujúci nakladať s tovarom. Predávajúci môže urobiť závislým odovzdanie tovaru alebo dokladov od takého zaplatenia kúpnej ceny.

Podľa článku 59 Dohovoru kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu v dobe ustanovenej zmluvou alebo určitejšie podľa zmluvy a tohto Dohovoru a nieje potrebné, aby bol na to vyzvaný alebo aby boli splnené iné formalities zo strany predávajúceho.

Návrhom podaným dňa 4.6.2002 si žalobca uplatnil zaplatenie istiny 39.144.50 USD s príslušenstvom titulom zaplatenia kúpnej ceny dodaných výrobkov na základe ústne uzavretej zmluvy o kúpe tovaru medzi pôvodne označeným žalobcom B & L; S GmbH, so sídlom H I a žalovaným. Žalobca uskutočnil dodávku tovaru, ktorý tvoril predmet uzavretej kúpnej zmluvy, na základe objednávok žalovaného, vyúčtoval dohodnutú kúpnu cenu dodaného tovaru faktúrami č. 170089 zo dňa 16.1.1998 na sumu 20.206 USD, č. 170723 zo dňa 26.1.1998 na sumu 13.759,50 USD a č. 177301 zo dňa 7.5.1998 na sumu 5.179 USD, ktoré skutočnosti neboli medzi zmluvnými stranami sporné. Sporným medzi účastníkmi zostala doba splatnosti vystavených faktúr na zaplatenie kúpnej ceny dodaného tovaru. V zmysle citovaných článkov Dohovoru, ktorý sa v zmysle článku 1 ods. 1 Dohovoru vzťahuje na úpravu právneho vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o kúpe tovaru, kúpnu cenu za dodaný tovar je kupujúci povinný zaplatiť v lehote dohodnutej v kúpnej zmluve, ak takáto dohoda v kúpnej zmluve nie je, je povinný ju zaplatiť bez vyzvania po tom ako predávajúci umožní kupujúcemu s tovarom nakladať. V konaní na prvom stupni po vznesenej námietke premlčania nároku žalovaným, súd prvého stupňa nesprávne dospeľ k záveru, že nárok nie je premlčaný, nakoľko z výpovedí svedkov mal za preukázané, že účastníci sa dohodli v kúpnej zmluve na lehote splatnosti 180 dní

od vystavenia faktúry na zaplatenie kúpnej ceny. Obidvaja účastníci v konaní zhodne uviedli, že písomná zmluva o kúpe tovaru uzavretá medzi účastníkmi zmluvy nebola uzavretá. Žalobca tvrdil, že bola uzavretá ústna dohoda týkajúca sa splatnosti kúpnej ceny medzi zástupcom žalobcu p. V. a zástupkyňou žalovaného p. V. Zástupkyňa žalovaného p. V v konaní tvrdila, že žiadna dohoda týkajúca sa splatnosti kúpnej ceny medzi zmluvnými stranami uzavretá nebola. Svedok, regionálny zástupca žalobcu, p. V tvrdil, že písomná dohoda uzavretá nebola ohľadne splatnosti faktúr a tvrdil, že bola uzavretá ústna dohoda medzi p. K W a zrejme žalovaným. Výpoveď svedkov v konaní na súde prvého stupňa nepreukázala bez pochybností, že došlo k dohode o splatnosti kúpnej ceny. Udaj o splatnosti na vystavenej faktúre žalobcom nemožno považovať za dohodu uzavretú medzi zmluvnými stranami o splatnosti kúpnej ceny. Keďže v konaní nebola preukázaná dohoda o splatnosti kúpnej ceny v kúpnej zmluve medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, je v zmysle citovaného dohovoru potrebné posudzovať splatnosť kúpnej ceny v súlade s Dohovorom tak, že kúpnu cenu bol žalovaný povinný zaplatiť po tom ako mu bol tovar dodaný a zaslané vyúčtovanie kúpnej ceny tovaru. V prípade tovaru vyúčtovaného faktúrou zo dňa 16.1.1998 bol tovar dodaný 20.1.1998, tovar vyúčtovaný faktúrou zo dňa 26.1.1998 bol dodaný pred vystavením faktúry v roku 1997 ale doklady potrebné k nakladaniu s tovarom doručené doručením faktúry zo dňa 26.1.1998, tovar vyúčtovaný faktúrou zo dňa 7.5.1998 bol tovar dodaný dňa 31.4.1998. Tieto tvrdenia neboli v konaní rozporované účastníkmi konania. Z uvedeného vyplýva, že žalobca, ktorý podal návrh dňa 4.6.2002, podal návrh po uplynutí štvorročnej premlčacej lehoty, po uplynutí ktorej vznesením námietky premlčania nárok, aj keď opravený, nemôže byť súdom priznaný. Aktívna legitimácia žalobcu bola súdom prvého stupňa vyriešená správne a žalovaný v odvolacom konaní na odvolacom pojednávaní na svojej námietke chýbajúcej aktívnej legitimácie žalobcu netrval.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil a návrh v celom rozsahu zamietol.

Podľa ust. § 142 ods. 1 prvá veta O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 2 a ij 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov prvostupňového konania za 6 úkonov právnej pomoci a to prevzatie a príprava (10.3.2003), podanie odporu (20.3.2003). účasť na pojednávaní dňa 29.4.2005, 10.6.2005, 16.9.2005 a 21.9.2005 pri kurze stanovenom NB Slovenska ku dňu 10.3.2003 a to 37,908 Sk za 1 USD, 2 x po 15.617.80 Sk a 2 x 128 Sk režijný paušál, a 4 x po 15 650 Sk a 4 x 150 Sk režijný paušál, v zmysle vyhlášky č. 163/2002 Z.z. a č. 655/2004 Z.z. a § 153 ods. 2 O.s.p. a náhradu trov odvolacieho konania za zaplatený súdny poplatok za odvolanie vo výške 9] 605 Sk, v konaní nebolo preukázané zaplatenie súdneho poplatku za podanie odporu. 2 úkony právnej pomoci a to odvolanie po 15 650 Sk a účasť na pojednávaní dňa 27.6.2007 po 15 650 Sk a 1 x režijný paušál po 150 Sk a 1 x režijný paušál po 178 Sk. Spolu náhradu trov konania vo výške 21 7 925 Sk. Náhradu trov konania za uplatnenú DPH odvolací súd nepriznal v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tieto trovy neboli vynaložené na účelné bránenie práva účastníka, ktorého právny zástupca v konaní zastupoval a vyjadrujú povinný vzťah medzi právnym zástupcom účastníka a štátom.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 27. júna 2007

JUDr. Jozef Štefanko,
v.r.
predseda senátu